

UTDRAG

§ 68

Dnr 2019/KS 0105 001

Svar på motion om palliativ vårdenhet för vård i livets slutskede

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen för förslag till kommunfullmäktige

- Motionen avslås.

Reservation

Anders Wickberg (SD) reserverar sig.

Beskrivning av ärendet

Per Carlberg, Anders Wickberg och Ronnie Norén från Sverigedemokraterna har lämnat in en motion till kommunfullmäktige om att återskapa en palliativ vårdenhet i kommunens regi, att den ska vara skild från övrig verksamhet och att den ska bemannas av personer med grundläggande kunskaper och kompetens av palliativ vård.

Motionen har remitterats till äldre- och omsorgsnämnden som har behandlat ärendet och föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att motionen ska avslås.

Ordförandeutlåtande

Sverigedemokraterna (SD) har lämnat in en motion om att återskapa en palliativ vårdenhet i kommunal regi. Som motionären skriver har kommunen tidigare haft en sådan verksamhet inom Björkbacken. Den verksamheten avvecklades, för att istället erbjuda palliativ vård inom våra befintliga boenden och inom hemtjänsten.

Döendet och döden ställer krav på integritet, etik och respekt för individen. Människan som befinner sig i livets slutskede, eller hennes anhöriga, ska inte behöva oroa sig för att inte få den vård och omsorg hon förtjänar. Att flytta runt människor när de är döende är inte självklart varken positivt, önskvärt eller försvarbart.

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	---	--

I Tyresö har vi valt att erbjuda palliativ vård där människan befinner sig, antingen i hemmet eller på det boende som hon redan bor på. Att kommunen jobbar med hög kvalitet på det sättet idag, i de delar kommunen har ansvar för, framgår av förvaltningens tjänsteutlåtande. Kommunens boenden bedrivs genom Socialstyrelsens kunskapsstöd och nationella vårdprogram och utgår från de fyra hörnstenarna inom palliativ vård och omsorg: symptomlindring, multiprofessionellt samarbete, kommunikation och relation samt stöd till närstående. Medarbetarna inom kommunens omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning har genomgått en utbildning där den palliativa vårdfilosofin ingår. Dessutom har kommunen ett samarbete med Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län för ytterligare kompetenshöjning.

SD:s förslag skulle centrera den palliativa vården till ett boende för 8-10 personer. Det skulle i förlängningen riskera att leda till att den palliativa vården i övrigt inte kan upprätthålla samma kompetens som idag. Då behovet är sannolikt är betydligt större än 8 platser kommer alltså en stor grupp i behov av palliativ vård riskera en försämrad vård.

Tillsammans för Tyresö satsar i kommunens budget för att kunna ha en hög kvalitet inom äldreomsorgen. Mot det beslutet reserverade sig SD, till förmån för sitt eget budgetalternativ och ville dra ner 9,7 miljoner kronor mot kommunstyrelsens förslag, ett besparingskrav motsvarande 2,52 procent inom äldreomsorgen. Att i det läget motionera om ett förslag som är kostnadsdrivande, kräver en förklaring av hur nämnden ska kunna finansiera förslaget.

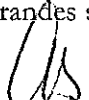

SD:s förslag riskerar att försämra kontinuiteten för individen, det är dyrt och riskerar att försämra den palliativa vården i kommunen i stort. Motionen bör avslås.

Ordförandeförslag

Ordförande Anita Mattsson (S) föreslår att kommunledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Yrkande

Anders Wickberg (SD) yrkar bifall till motionen.

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

Beslutsgång

Ordföranden ställer frågan om kommunledningsutskottet bifaller ordförandeförslaget. Ordföranden ställer frågan om kommunledningsutskottet bifaller Anders Wickbergs (SD) yrkande. Kommunledningsutskottet bifaller ordförandeförslaget.

Bilagor

Äldre- och omsorgsnämndens protokollsutdrag 2019-06-19 § 1056.pdf

Motion om palliativ vårdenhet för vård i livets slutskede (SD).pdf

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

UTDRAG

§ 1056

Dnr 2019/ÄON 0080

Svar på motion om palliativ vårdenhet för vård i livets slutskede

Äldre- och omsorgsnämndens förslag till kommunstyrelsen för förslag till kommunfullmäktige

- Motionen avslås.

Beskrivning av ärendet

Sverigedemokraterna Per Carlberg, Anders Wickberg och Ronnie Norén har lämnat in en motion till kommunfullmäktige om att återskapa en palliativ vårdenhet i kommunens regi. Sverigedemokraterna föreslår att den ska vara skild från övrig verksamhet och att den ska bemannas av personer med grundläggande kunskaper och kompetens av palliativ vård. I motionärernas förslag ingår att avdelningen ska kunna ta mot människor i livets slutskede i alla åldrar och att det ska finnas ett nära samarbete med ASIH, kyrkan och kuratorer.

Motionen har remitterats till äldre- och omsorgsnämnden för förslag till beslut. Förvaltningen för liv och hälsa har lämnat sitt utlåtande i frågan i tjänsteskrivelsen och föreslår att motionen ska avslås.

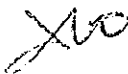
Yrkande

Peter Freij (M) yrkar avslag på motionen.

Bilagor

Tjänsteskrivelse svar på motion om palliativ vårdenhet för vård i livets slutskede.pdf

Motion palliativ vårdenhet.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Tyresö kommun
Förvaltningen för liv och hälsa
Ida Marén
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE
2019-05-15
1 (3)

Diarienummer
2019/ÄON 0080

Äldre- och omsorgsnämnden

Svar på motion om palliativ vårdenhet för vård i livets slutskede

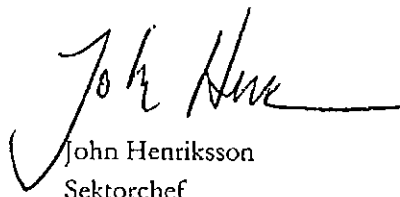
Förvaltningens förslag till äldre- och omsorgsnämnden för beslut i kommunfullmäktige

- Motionen avslås.

Förvaltningen för liv och hälsa

Iréne Hededal
Förvaltningschef

John Henriksson
Sektorchef

Beskrivning av ärendet

Sverigedemokraterna Per Carlberg, Anders Wickberg och Ronnie Norén har lämnat in en motion till kommunfullmäktige¹ om att återskapa en palliativ vårdenhet i kommunens regi. Sverigedemokraterna föreslår att den ska vara skild från övrig verksamhet och att den ska bemannas av personer med

---

¹ 2019-01-24 §

grundläggande kunskaper och kompetens inom palliativ vård. I motionärernas förslag ingår att avdelningen ska kunna ta mot människor i livets slutskede i alla åldrar och att det ska finnas ett nära samarbete med ASIH, kyrkan och kuratorer.

Motionen har remitterats till äldre- och omsorgsnämnden för förslag till beslut. Förvaltningen för liv och hälsa har lämnat sitt utlåtande i frågan i tjänsteskrivelsen och föreslår att motionen ska avslås.

Förvaltningens synpunkter

Palliativ vård är ett hälso- och sjukvårdsansvar där kommunens uppdrag omfattar personer som bor i någon av kommunens särskilda boendeformer enligt socialtjänstlagen, SoL, eller lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Läkarinsatser ingår inte i kommunal hälso- och sjukvård. En palliativ vårdenhet som kan ta emot och vårda personer i alla åldrar kan inte tillgodoses inom ramen för det kommunala uppdraget utan faller under regionens ansvarsområde. Regionen ansvarar för avancerad palliativ vård och har allmänt hälso- och sjukvårdsansvar för övriga invånare i kommunen.

Den palliativa vården inom kommunens vård- och omsorgsboenden för äldre bedrivs enligt Socialstyrelsens kunskapsstöd och nationella vårdprogram och utgår från de fyra hörnstenarna inom palliativ vård och omsorg; symtomlindring, multiprofessionellt samarbete, kommunikation och relation samt stöd till närstående. Den palliativa vårdfilosofin är också en integrerad del av Silviautbildningen inom demensvård, som alla medarbetare inom kommunens omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning har genomgått. Det kan också nämnas att Tyresö kommun nyligen har inlett ett samarbete med Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län. Samarbetet innebär att verksamheterna inom både omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning, som kommer i kontakt med personer i behov av palliativ vård, får möjlighet till ytterligare kompetenshöjning inom området. Bland annat erbjuds utbildning av palliativa ombud.

Livets slutskede kan innebära olika lång tid för olika personer, det kan vara dagar, veckor eller månader. Det gör det svårt att förutse behov och tillgång av antal platser och riskerar att befintliga resurser inom äldreomsorgen inte

tillvaratas på bästa sätt. Att vid livets slutskede börja flytta en person från sitt trygga boende till en speciell palliativ enhet, bedöms heller inte etiskt försvarbart då det i vissa fall kan röra sig om enstaka dagar.

Förvaltningen ser inte att det finns behov av att tillskapa en speciell enhet för palliativ vård då behovet är tillgodosett genom de resurser som idag finns i kommunen. Det finns en god kompetens inom palliativ vård inom kommunens vård- och omsorgsboenden, vilket är av stor vikt att brukare och anhöriga känner sig trygga med. För personer som vill bo kvar i hemmet under livets slutskede, erbjuder regionens ASIH-verksamhet avancerad sjukvård i hemmet.

Motion om palliativ vårdenhet för vård i livets slutskede

I Sverige avlider ca 90 000 personer om året. Av dessa är ca 80 % i behov av palliativ vård. Möjligheten till att få palliativ vård har ökat men tillgången till palliativ vård är ojämlig över landet. Socialstyrelsen har på regeringens uppdrag tagit fram ett kunskapsstöd för god palliativ vård. Målet är att patienterna ska få tillgång till en kunskapsbaserad och likvärdig palliativ vård, oavsett bostadsort, diagnos, ålder eller kön.

Definition av palliativ vård enligt WHO "Palliativ vård bygger på ett förhållningssätt som syftar till att förbättra livskvaliteten för patienter och de närstående, genom att förebygga och lindra lidandet genom tidig upptäckt, bedömning och behandling av smärta och andra fysiska, psykosociala och andliga problem som kan uppkomma i samband med livshotande sjukdom.

Palliativ vård innebär att:

- lindra smärta och andra plågsamma symtom
- bekräfta livet och betrakta döden som en normal process
- inte påskynda eller fördröja döden
- integrera de psykosociala och andliga aspekterna av patientvården
- stödja patienten i att leva så aktivt som möjligt fram till döden
- stödja de närstående under patientens sjukdom och i deras sorgearbete
- genom ett tvärprofessionellt förhållningssätt inrikta sig på patientens och de närståendes behov
- främja livskvalitet som kan påverka sjukdomsförloppet positivt
- vara tillämplig i ett tidigt sjukdomsskede, tillsammans med andra terapier som syftar till att förlänga livet, såsom kemoterapi och strålning, samt även de undersökningar som behövs för att bättre förstå och ta hand om plågsamma kliniska komplikationer.

När bot för patienten inte längre är möjlig krävs ett klart och medvetet förhållningssätt i omhändertagandet för att kunna hjälpa både patient och närstående. Då är palliativ vård- lindrande vård- aktuell. Palliativ vård är i dag väl erkänd och blivit en viktig värdefilosofi med egen specifik kunskap som kan hjälpa människor i livets slutskede. Det är viktigt att palliativa patienter vårdas för sig själv av personal speciellt inriktade och utbildade för palliativ vård. Långt ifrån alla erbjuds god vård i livets slutskede. Svårt sjuka patienter åker in och ut på sjukhus och riskerar att inte få smärtlindring och hjälp att hantera sin ångest.

Den tidigare palliativa enheten på äldrecentrum (Kastanjen) var trots goda intentioner dömd att misslyckas från början. Den stora och opersonliga avdelningen med en allt för blandad boendeblandning, gav aldrig det lugn som den palliativa avdelningen var tänkt att vara. En avdelning med människor i livet slutskede bör och ska inte ha fler patienter än 8-10, Kastanjen hade 26.

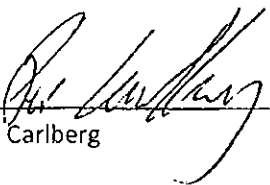

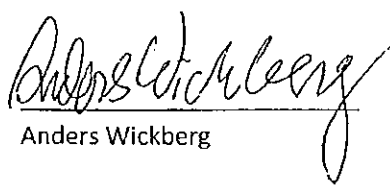
Vår tanke med en palliativ avdelning är att många som kommer att bo här är äldre, men ett undantag bör göras här, så att avdelningen kan ta emot människor i livets slutskede i alla åldrar. Ett nära samarbete med ASIH, kyrkan och kuratorer är ett måste.

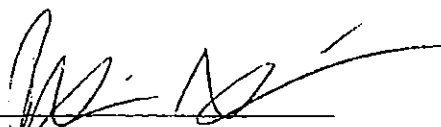
Vi från Sverigedemokraterna vill med denna motion visa på behovet av en lugn och trygg inrättning, med rätt förutsättningar för en stillsam och värdig tid i livets slut. En fin gest från Tyresö kommun är att du ska kunna födas, leva och dö i din hemkommun, bland nära och kära under bästa möjliga förutsättningar.

Sverigedemokraterna föreslår därför Kommunfullmäktige

- att** återskapa en palliativ vårdenhet i kommunen regi.
- att** den skall vara skild från övrig verksamhet.
- att** den bemannas av personer med grundläggande kunskaper och kompetens av palliativ vård. Enligt SOU 2001:6 värdig vård vid livets slut.

Per Carlberg

Anders Wickberg

Ronnie Norén

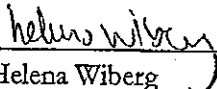
Datum 2019-06-19
 Tid 18:30–19:23
 Plats Myggdalen, plan 1

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid 2019-06-24 kl 10:00

Paragrafer 1048–1060

Sekreterare
 Helena Wiberg

Ordförande
 Tony Thorér

Justerande
 Peter Freij

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Äldre- och omsorgsnämnden
 Sammanträdesdatum 2019-06-19
 Datum då anslaget sätts upp 2019-06-27
 Datum då anslaget tas ned 2019-07-22
 Förvaringsplats för protokollet Förvaltningens för liv och hälsa arkiv

Underskrift
 Helena Wiberg

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Jörgen Nilsson (SD)
 Tony Thorén (L)
 Peter Freij (M)
 Carl-Johan Karlson (S)
 Frida Linder (S)
 Bo Furugård (S)
 Marie-Louise Larsson (L)
 Lilian Nylinder (MP)
 Jan-Åke Svensson (M)
 Anton Gimle Hjelte (M)
 Lilian Edberg (M)

Ersättare

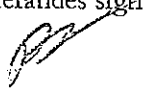

Kurt-Erik Thorild (S)
 Peter Söderlund (MP)
 Tina Rosén (V)
 Yvonne Sternberg Taubert (V)

Övriga

Catrin Ullbrand, stabschef, förvaltning för liv och hälsa
 Helena Wiberg, nämndsekreterare, förvaltning för liv och hälsa
 John Henriksson, sektorchef, förvaltning för liv och hälsa
 Sofia Rockström, controller, kommunstyrelseförvaltningen
 Marija Aleksic, controller, kommunstyrelseförvaltningen
 Marie Pilhjerta, verksamhetschef HSL, förvaltning för liv och hälsa, 18:30-18:40
 Frida Ranhem, fysioterapeut, förvaltning för liv och hälsa, 18:30-18:40
 Anna-Karin Rehnlund, arbetsterapeut, förvaltning för liv och hälsa, 18:30-18:40
 Eva Lindgren, Kvalitetscontroller, kommunstyrelseförvaltningen, 18:30-19:00

Frånvarande

Susann Ronström (S), 1:e vice ordförande
 Gunnar Berndtson (L)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Roger Gusthage (M)
Ewelyn Schlossman Jangrot (M)
Anna Steele (C)
Anna Lund (KD)
Ronnie Norén (SD)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Motion om palliativ vårdenhet för vård i livets slutskede

I Sverige avlider ca 90 000 personer om året. Av dessa är ca 80 % i behov av palliativ vård. Möjligheten till att få palliativ vård har ökat men tillgången till palliativ vård är ojämlik över landet. Socialstyrelsen har på regeringens uppdrag tagit fram ett kunskapsstöd för god palliativ vård. Målet är att patienterna ska få tillgång till en kunskapsbaserad och likvärdig palliativ vård, oavsett bostadsort, diagnos, ålder eller kön.

Definition av palliativ vård enligt WHO "Palliativ vård bygger på ett förhållningssätt som syftar till att förbättra livskvaliteten för patienter och de närstående, genom att förebygga och lindra lidandet genom tidig upptäckt, bedömning och behandling av smärta och andra fysiska, psykosociala och andliga problem som kan uppkomma i samband med livshotande sjukdom.

Palliativ vård innebär att:

- lindra smärta och andra plågsamma symtom
- bekräfta livet och betrakta döden som en normal process
- inte påskynda eller fördröja döden
- integrera de psykosociala och andliga aspekterna av patientvården
- stödja patienten i att leva så aktivt som möjligt fram till döden
- stödja de närstående under patientens sjukdom och i deras sorgearbete
- genom ett tvärprofessionellt förhållningssätt inrikta sig på patientens och de närståendes behov
- främja livskvalitet som kan påverka sjukdomsförloppet positivt
- vara tillämplig i ett tidigt sjukdomsskede, tillsammans med andra terapier som syftar till att förlänga livet, såsom kemoterapi och strålning, samt även de undersökningar som behövs för att bättre förstå och ta hand om plågsamma kliniska komplikationer.

När bot för patienten inte längre är möjlig krävs ett klart och medvetet förhållningssätt i omhändertagandet för att kunna hjälpa både patient och närstående. Då är palliativ vård- lindrande vård- aktuell. Palliativ vård är i dag väl erkänd och blivit en viktig värdefilosofi med egen specifik kunskap som kan hjälpa människor i livets slutskede. Det är viktigt att palliativa patienter vårdas för sig själv av personal speciellt inriktade och utbildade för palliativ vård. Långt ifrån alla erbjuds god vård i livets slutskede. Svårt sjuka patienter åker in och ut på sjukhus och riskerar att inte få smärtlindring och hjälp att hantera sin ångest.

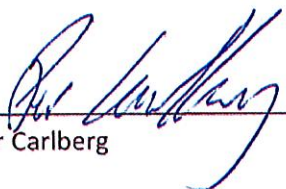
Den tidigare palliativa enheten på äldrecentrum (Kastanjen) var trots goda intentioner dömd att misslyckas från början. Den stora och opersonliga avdelningen med en allt för blandad boendeblandning, gav aldrig det lugn som den palliativa avdelningen var tänkt att vara. En avdelning med människor i livets slutskede bör och ska inte ha fler patienter än 8-10, Kastanjen hade 26.

Vår tanke med en palliativ avdelning är att många som kommer att bo här är äldre, men ett undantag bör göras här, så att avdelningen kan ta emot människor i livets slutskede i alla åldrar. Ett nära samarbete med ASIH, kyrkan och kuratorer är ett måste.

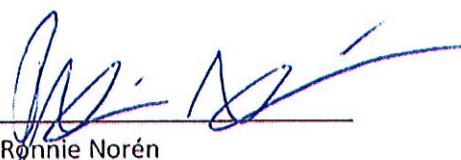
Vi från Sverigedemokraterna vill med denna motion visa på behovet av en lugn och trygg inrättning, med rätt förutsättningar för en stillsam och värdig tid i livets slut. En fin gest från Tyresö kommun är att du ska kunna födas, leva och dö i din hemkommun, bland nära och kära under bästa möjliga förutsättningar.

Sverigedemokraterna föreslår därför Kommunfullmäktige

- att** återskapa en palliativ vårdenhet i kommunen regi.
- att** den skall vara skild från övrig verksamhet.
- att** den bemannas av personer med grundläggande kunskaper och kompetens av palliativ vård. Enligt SOU 2001:6 värdig vård vid livets slut.

Per Carlberg

Anders Wickberg

Ronnie Norén

Datum 2019-08-07
 Tid 13:00–13:35
 Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet 2019-08-12

Paragrafer 58–71

Sekreterare
 Hillevi Elvhage

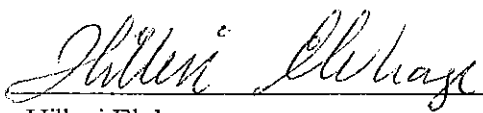
Ordförande
 Anita Mattsson

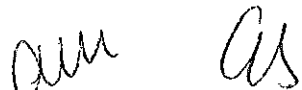
Justerande
 Anki Svensson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
 Sammanträdesdatum 2019-08-07
 Datum då anslaget sätts upp 2019-08-14
 Datum då anslaget tas ned 2019-09-05
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift
 Hillevi Elvhage

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Anita Mattsson (S), ordförande

Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande

Anki Svensson (M), 2:e vice ordförande

Martin Nilsson (S)

Susann Ronström (S)

Marie Åkesdotter (MP)

Dick Bengtson (M)

Fredrik Bergkuist (M), tjänstgörande ersättare för Ulrica Riis-Pedersen (C)

Anders Wickberg (SD)

Ersättare

Christoffer Holmström (S)

Åsa de Mander (L)

Ajda Asgari (MP)

Inger Gemicioglu (V)

Övriga

Stefan Hollmark, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen

Sara Kopparberg, stadsbyggnadschef, stadsbyggnadsförvaltningen

Antonios Arvanitidis, it-chef, kommunstyrelseförvaltningen

Maj Ingels Fagerlund, säkerhetschef, kommunstyrelseförvaltningen

Charlotta Janson Josephsson, kommunikationschef, kommunstyrelseförvaltningen

Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen

Frånvarande

Mats Larsson (L)

Peter Freij (M)

Ulrica Riis-Pedersen (C)

Anna Lund (KD)

Per Carlberg (SD)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------